

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 976/2567

นางสาว ณ. โจทก์ นาย ท. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 332

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.อ. มาตรา 332 (2) เป็นบทกฎหมายที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ได้เองตามความเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ และคำว่า "หนังสือพิมพ์" ย่อมปริวรรตไปตามยุคสมัย มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นโดยใช้กระดาษ แต่ยังมีความหมายรวมถึงข้อมูลข่าวสารเป็นตัวหนังสือที่ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านเข้าใจได้ ซึ่งเผยแพร่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ด้วย คดีนี้จำเลยกระทำความผิดด้วยการเผยแพร่ภาพเคลื่อนไหวและข้อความเสียงเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ผ่านทางเว็บไซต์ยูทูปและเฟซบุ๊กซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเลยเผยแพร่ได้เป็นจำนวนมาก และอาจมีการเผยแพร่ซ้ำหรือเผยแพร่ต่อไปอีกอย่างกว้างขวาง การเยียวยาความเสียหายแก่โจทก์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการหมิ่นประมาทที่ศาลพิพากษาลงโทษจำเลย เพื่อให้ชื่อเสียงของโจทก์กลับคืนดีด้วยการเผยแพร่คำพิพากษาโดยย่อผ่านทางเว็บไซต์ข่าวออนไลน์อีกช่องทางหนึ่งด้วย จึงเห็นสมควรให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลาย 2 ฉบับ เป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อผ่านทางเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่แพร่หลายอีก 2 เว็บไซต์ด้วย โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326, 328 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 กับขอให้จำเลยนำคำพิพากษาหรือคำขอมาเผยแพร่และนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ในเว็บไซต์เฟซบุ๊กบัญชีของจำเลยและเว็บไซต์ยูทูป เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน กับให้โจทก์สามารถนำคำพิพากษาหรือคำขอมาของจำเลยเผยแพร่และนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ในทุกช่องทาง โดยจำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า คดีมีมูลเฉพาะข้อหาหมิ่นประมาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326, 328 ให้ประทับฟ้องในข้อหาดังกล่าว ส่วนข้อหาอื่นให้ยกฟ้อง จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 จำคุก 1 ปี และปรับ 100,000 บาท ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง กรณีมีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสี่ คงจำคุก 9 เดือน และปรับ 75,000 บาท โทษจำคุกให้รอกาลลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลาย 1 ฉบับ เป็นเวลา 3 วันติดต่อกันโดยจำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า โจทก์มีชื่อเล่นว่าโบว์ ประกอบอาชีพเป็นอาจารย์พิเศษ วิทยากรอบรม

ด้านบุคลิกภาพ และเป็นนักกิจกรรมเพื่อสังคม ที่เผยแพร่ข้อมูลด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการละเมิดสิทธิมนุษยชน จำเลยทำงานด้านสื่อสารมวลชน เคยเป็นผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ขณะเกิดเหตุเป็นนักวิชาการอิสระและจัดรายการเกี่ยวกับข่าวการเมืองอยู่สำนักข่าว ว. เผยแพร่ภาพรายการทางระบบคอมพิวเตอร์ ผ่านเว็บไซต์ยูทูบชื่อ "V." ผ่านเว็บไซต์เฟซบุ๊กชื่อ "ท." หรือ "V." ในวันเวลาเกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยจัดรายการเผยแพร่ภาพเคลื่อนไหวและข้อความเสียงเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ผ่านเว็บไซต์ยูทูบและเฟซบุ๊กตามแผ่นวีดิทัศน์ มีข้อความตามคำฟ้องและตามคำถอดเทป สำหรับความผิดฐานนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 14 (1) ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง คู่ความไม่อุทธรณ์ จึงยุติไปตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้น คงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามอันจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และมาตรา 328 นั้น จะต้องได้ความว่า การใส่ความดังกล่าวได้ระบุถึงตัวบุคคลผู้ถูกใส่ความเป็นการยืนยันรู้ได้แน่นอนว่าผู้ถูกใส่ความเป็นใคร หรือหากไม่ระบุถึงผู้ที่ถูกใส่ความโดยตรง ก็ต้องได้ความว่าหมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ และต้องพิจารณาถ้อยคำที่ผู้ใส่ความกล่าวถึงทั้งหมดรวมกัน โดยจะพิจารณาเพียงถ้อยคำเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ เมื่อพิจารณาข้อความที่จำเลยกล่าวในรายการของจำเลยตามคำถอดเทปแล้ว แม้จำเลยไม่ได้กล่าวระบุโดยตรงว่า โจทก์เป็นนักประชาธิปไตยหรือนักเคลื่อนไหวที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากองค์กรต่างชาติเพื่อดำเนินการแบ่งแยกประเทศ แต่ในการจัดรายการครั้งดังกล่าว ช่วงต้นรายการจำเลยเปิดคลิประหว่างโจทก์กับนายวัฒนา โดยเรียกโจทก์ว่านักประชาธิปไตยสาวอย่างน้องโบว์ ซึ่งจำเลยก็เบิกความรับว่า จำเลยกล่าวถึงโจทก์ในเรื่องคลิปช่วงต้นของรายการจริง จากนั้นจำเลยกล่าวข้อความเน้นย้ำทำนองว่า พฤติกรรมของโจทก์กับนายวัฒนาตามคลิปเป็นเรื่องส่วนตัว ไม่ใช่ประเด็นที่จำเลยให้ความสนใจโดยจำเลยกล่าวถึงประเด็นที่จำเลยสนใจเป็นใจความว่า มีคนกลุ่มหนึ่งที่อ้างว่าเป็นนักประชาธิปไตยหรือนักเคลื่อนไหว มีความเกี่ยวข้องกับนักโกงเมือง และได้รับการสนับสนุนเงินจากคนในต่างประเทศและจากมูลนิธิของพ่อมดทางการเงินเพื่อแบ่งแยกประเทศ การกล่าวพาดพิงถึงโจทก์ตั้งแต่ช่วงต้นรายการเช่นนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าโจทก์คือบุคคลที่จำเลยต้องการจะกล่าวถึงในช่วงต่อไป โดยเฉพาะในการดำเนินรายการนั้น จำเลยจัดรายการต่อเนื่องไปตลอด โดยมีได้แบ่งการดำเนินรายการเป็นช่วง ๆ เพื่อแบ่งแยกให้เห็นว่า เรื่องคลิประหว่างโจทก์กับนายวัฒนาและถ้อยคำที่จำเลยกล่าวต่อมาในภายหลังถึงคนกลุ่มหนึ่งที่อ้างเป็นนักประชาธิปไตยหรือนักเคลื่อนไหว และไปรับการสนับสนุนเงินจากคนต่างประเทศหรือองค์กรในต่างประเทศเพื่อมาดำเนินการให้มีการแบ่งแยกประเทศนั้นเป็นคนละเรื่องกัน จำเลยกล่าวถึงเรื่องดังกล่าวกับเรื่องคลิประคนปนกันไปจนเป็นเรื่องเดียวกันในลักษณะเช่นนี้ย่อมทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้ว่า นักประชาธิปไตยที่จำเลยกล่าวถึงนั้นหมายถึงโจทก์ เพราะไม่มีเหตุผลใดที่จำเลยจะต้องนำคลิประหว่างโจทก์กับนายวัฒนามาเปิดในช่วงต้นของรายการก่อนกล่าวถึงเรื่องการรับเงินสนับสนุนเพื่อแบ่งแยกประเทศ หากไม่ต้องการที่จะสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจว่า บุคคลในคลิปมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องการรับเงินสนับสนุนเพื่อแบ่งแยกประเทศ แม้จำเลยพยายามกล่าวในรายการหลายครั้งว่า จำเลยมิได้ระบุถึงบุคคลใดก็ตาม ก็ไม่ทำให้ผู้ที่ได้รับฟังถ้อยคำของจำเลยเข้าใจว่าเป็นคนอื่นไปได้ นอกจากเข้าใจว่าจำเลยหมายถึงโจทก์นั่นเอง บุคคลที่จำเลยพูดถึงในรายการจึงหมายถึงโจทก์ทั้งสิ้น เมื่อพิจารณาถ้อยคำที่จำเลยกล่าวถึงโจทก์ว่า

"...กลุ่มคนกลุ่มคนหนึ่งแล้วกัน... ที่อ้างประชาธิปไตย เป็นนักประชาธิปไตยเป็นนักเคลื่อนไหว... แต่ปรากฏว่าสุดท้ายก็เกี่ยวข้องกับใครละ เกี่ยวข้องกับนักการเมือง... สะท้อนให้เห็นว่าใครอยู่เบื้องหลัง... ขบวนการเหล่านี้... เรียกร้องประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ... แต่ประเด็นองค์กรเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนนอกจากจะคนจากต่างประเทศแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนเงินจากมูลนิธิของพ่อมดทางการเงิน ซึ่งมีเครือข่ายในเอเชียหลายจังหวัด ทั้งพม่า บังกลาเทศ เขมร ลาว และกัมพูชา ในประเทศที่เป็นฝั่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข องค์กรต่างชาตินี้มาสนับสนุนเงินคนภายในประเทศหลาย ๆ ประเทศ ผ่านมูลนิธิของฝรั่ง หรือพ่อมดทางการเงินฉายาเค้า เพื่ออะไร ประเด็นสำคัญมันอยู่ตรงนี้ เพื่อที่จะแบ่งแยกประเทศนั้น ๆ ..."

ยิ่งชี้ชัดว่า จำเลยมุ่งประสังค์ให้ วิทยุชนที่ฟังถ้อยคำของจำเลยแล้วเข้าใจว่า โจทก์เป็นนักประชาธิปไตยหรือนักเคลื่อนไหวที่รับเงินสนับสนุนจากต่างประเทศเพื่อดำเนินการให้มีการแบ่งแยกประเทศ อันเป็นการใส่ความโจทก์ต่อบุคคลที่สามว่า โจทก์เป็นคนไม่ดี ไม่รักแผ่นดินเกิด อ้างตัวเป็นนักประชาธิปไตยหรือนักเคลื่อนไหวเพื่อรับเงินสนับสนุนจากองค์กรต่างชาติมาดำเนินการแบ่งแยกประเทศและล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นการกระทำความผิดทางอาญาทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง เมื่อรายการของจำเลยเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์เฟซบุ๊กและยูทูบ อันเป็นการกระจายภาพและเสียงไปสู่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 จำเลยหมิ่นประมาทโจทก์โดยการโฆษณา แต่ขณะเดียวกันจำเลยกลับพูดจาท่อหยาบคายหลายครั้งว่า จำเลยไม่ได้พูดถึงใคร ย่อมเป็นเรื่องยากที่จะให้โจทก์ออกมากล่าวแก้ต่อสาธารณชนเพราะโจทก์อาจถูกมองว่าเป็นผู้บ่อนทำลายชาติตามที่จำเลยกล่าว จำเลยมุ่งหวังให้โจทก์เสียหายแต่ฝ่ายเดียว จึงมิใช่เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความใดโดยสุจริต กรณีไม่ต้องด้วยข้อยกเว้นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น ส่วนปัญหาที่ว่าสมควรลงโทษจำเลยสถานใดนั้น เห็นว่า จำเลยหมิ่นประมาทโจทก์โดยการโฆษณาผ่านเว็บไซต์เฟซบุ๊กและยูทูบ ทำให้ข้อความหมิ่นประมาทแพร่หลายสู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว เป็นที่เสียหายแก่โจทก์อย่างยิ่ง พฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดของจำเลยนับว่าร้ายแรง อย่างไรก็ดี ยังมีถ้อยคำของจำเลยบางส่วนที่แสดงออกถึงความห่วงใยปัญหาบ้านเมืองแสดงให้เห็นเจตนาที่ดีของจำเลยอยู่บ้าง จำเลยไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน ความประพฤติไม่มีข้อเสื่อมเสีย ทั้งยังมีการศึกษาสูงและมีประสบการณ์ในการทำงานหลายด้าน สมควรที่จำเลยจะใช้ความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์แก่สังคมยิ่งกว่าการถูกจำคุกในระยะสั้น ที่ศาลชั้นต้นให้โอกาสจำเลยกลับตัวเป็นพลเมืองดีโดยรอการลงโทษมานั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา แต่เพื่อให้จำเลยหลายจำ จึงตั้งกำหนดโทษที่จะลงแก่จำเลยเสียใหม่ให้เหมาะสมแก่ความผิด และแม้โจทก์จะไม่อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลาย 1 ฉบับ เป็นเวลา 3 วัน ติดต่อกัน โดยจำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 332 (2) ก็ตาม แต่ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 332 บัญญัติว่า "ในคดีหมิ่นประมาทซึ่งมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด ศาลอาจสั่ง... (2) ให้โฆษณาคำพิพากษาทั้งหมด หรือแต่บางส่วนในหนังสือพิมพ์หนึ่งฉบับหรือหลายฉบับ ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา"

บทบัญญัติมาตรานี้จึงเป็นบทกฎหมายที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจสั่งให้โฆษณาคำพิพากษาใน

หนังสือพิมพ์ได้เองตามความเหมาะสมแก่เหตุการณ์แห่งคดี ไม่ว่าโจทก์จะมีคำขอหรือไม่ และคำว่า "หนังสือพิมพ์" ย่อมปริวรรตไปตามยุคสมัย มิได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ขึ้นโดยใช้กระดาษ แต่ยังมีความหมายรวมถึงข้อมูลข่าวสารเป็นตัวหนังสือที่ประชาชนทั่วไปสามารถอ่านเข้าใจได้ซึ่งเผยแพร่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ด้วย คดีนี้จำเลยกระทำผิดด้วยการเผยแพร่ภาพเคลื่อนไหวและข้อความเสียงเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ผ่านทางเว็บไซต์ยูทูบและเฟซบุ๊กซึ่งเป็นแพลตฟอร์ม ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่จำเลยเผยแพร่ได้เป็นจำนวนมาก และอาจมีการเผยแพร่ซ้ำหรือเผยแพร่ต่อไปอีกอย่างกว้างขวาง การเยียวยาความเสียหายแก่โจทก์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จึงต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการหมิ่นประมาทที่ศาลพิพากษาลงโทษจำเลย เพื่อให้ชื่อเสียงของโจทก์กลับคืนดีด้วยการเผยแพร่คำพิพากษาโดยย่อผ่านทางเว็บไซต์ข่าวออนไลน์อีกช่องทางหนึ่งด้วย จึงเห็นสมควรให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลาย 2 ฉบับ เป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อผ่านทางเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่แพร่หลายอีก 2 เว็บไซต์ด้วย โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา พิพากษากลับว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 จำคุก 1 ปี 4 เดือน และปรับ 150,000 บาท ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ตามมาตรา 78 ลดโทษให้หนึ่งในสี่ คงจำคุก 1 ปี และปรับ 112,500 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยฟังตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 และ 30 กับให้โฆษณาคำพิพากษาโดยย่อในหนังสือพิมพ์ที่แพร่หลาย 2 ฉบับ เป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน กับให้จำเลยโฆษณาคำพิพากษาโดยย่อผ่านทางเว็บไซต์ข่าวออนไลน์ที่แพร่หลายอีก 2 เว็บไซต์ด้วย โดยให้จำเลยเป็นผู้ชำระค่าโฆษณา ตามมาตรา 332 (2) คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

องค์คณะ

ธนิต รัตนผล · วิฐูร คลองมีคุณ · สมชาย อุดมศรีสำราญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/976/2567>